

ВЪНШНОПОЛИТИЧЕСКИТЕ НОВИНИ В БЪЛГАРСКИЯ ВЪЗРОЖДЕНСКИ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ (1846- 1866 г.)

Огняна Маждракова - Чавдарова

През епохата на Възраждането основоположниците на българския периодичен печат и поелите по техните стъпки първи наши журналисти подчиняват съдържанието на своите издания все повече на идеята за консолидиране и напредък на нацията. Преодолявайки многобройни трудности, те вдъхват импулси за просветното ѝ издигане, застъпват се за културната ѝ идентичност, оспорвана в условията на чуждото владичество, и по симптоматичен начин отстояват нейните политически възделения. Наред с това те наблюдават съвременните събития и процеси, следят с особено внимание постиженията на „просветена“ Европа - насочват сънародниците към въпросите за гражданските свободи и държавността, към прогресивни за времето управленски модели¹. Под натиска на възникващите задачи, възрожденската ни журналистика се оказва натоварена с извънредни функции, които на практика подпомагат самостоятелното развитие на българския обществен организъм, лишен тогава от основни държавни институции². Веднаж избрали сравнението с Европа като отправна точка, повечето наши изявени вестникари не само публикуват новини, заимствани от авторитетни европейски издания, но постепенно се заемат да актуализират българския въпрос и разясняват освободителните надежди на своя народ чрез пресата и разностранни контакти с международната общественост. Пробива си път мисълта за национална пропаганда в чужбина. В такава светлина добре обоснован в литературата е изводът за силно европейско начало в българската възрожденска публицистика.

Настоящото проучване потвърждава това впечатление, като започва с влиянието на първите наши периодични издания за отърсването на българина от наследството на традиционното затворено общество. Разностранната обективна информация за външния свят, предлагана чрез печата, доближава и българските читатели до проблемите на деня за отделните страни и народи. Тази е една от причините външнополитическите събития и теми, застъпени във възрожденската ни периодика, да са особено интересен обект за изследване. По тяхното интерпретиране обичайно се преценява идейната позиция на редактора публицист и направлението на печатния орган. Пораждат се, обаче, и много други въпроси, заключенията по които несъмнено изискват обстойно сравнително изследване,